

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Евгения Коцева-Владиминова относно конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 3.6. Право (Криминалистика)

1. Информация за конкурса

В обявения конкурс за академичната длъжност “доцент” по професионално направление 3.6. Право (Криминалистика) в Софийския университет “Св. Климент Охридски”, обявен в Държавен вестник, бр. 31 от 12 април 2019 г. участва един кандидат – гл.ас. д-р Здравка Владимирова Кръстева от Юридическия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”, Катедра “Наказателноправни науки”.

2. Информация за кандидата

Здравка Кръстева е главен асистент по криминалистика в Катедрата по наказателноправни науки на Юридическия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. Завършва право през 1996 г. в Юридическия факултет на Бургаския свободен университет. През 2015 г. в СУ “Св. Климент Охридски” ѝ е присъдена научната степен “доктор по право”, след като защитава дисертационен труд на тема “Разследването на престъпления съгласно Европейската конвенция за правата на човека”. Постъпва като асистент в Софийския университет през 2002 г. като води семинарни занятия, отделни лекции по

криминалистика и лекционен курс за студенти по програма Еразъм + на тема “European Standards on Criminal Investigation: EctHR Jurisprudence”. Като хоноруван преподавател води лекционни курсове по криминалистика и съдебни експертизи в Департамента по право на НБУ и Юридическия факултет на УНСС. Работила е като адвокат, ръководител на звено за международни проекти на Омбудсмана на РБ, програмен директор в Института за модерна политика. Специализирала е в САЩ, Русия, Италия и Холандия.

3. Изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност.

Кандидатът Здравка Кръстева отговаря на националните минимални изисквания за заемането на длъжността, което бе констатирано от научното жури на неговото първо заседание (протокол №1 от 21 юни 2019г.).

4. Оценка на представените за рецензиране трудове.

Кандидатът участва в конкурса с един публикуван монографичен труд, шест статии и една глава от книга. Публикациите не повтарят трудовете, представени за придобиване на научната степен “доктор”.

Сред научната продукция на Здравка Кръстева особено място заема представеният хабилитационен труд - монографията “Свидетелите очевидци в наказателното производство в светлината на съвременните постижения на психологията и криминалистиката”,

София, Артипо, 2019, ISBN 978-619-7096-04-0, под научната редакция на проф. д-р Евгения Коцева-Владиминова.

Монографията представлява всестранно и цялостно криминалистично изследване на свидетелите очевидци в наказателното производство. Състои се от четири глави, увод, приложение и заключение, с разгърнато съдържание и изчерпателна библиография. Обемът на научния труд е 409 стандартни страници с 1800 знака на страница, а печатното издание съдържа 299 страници.

Без съмнение тази монография е оригинален научен труд, който съдържа ценни научни приноси и разкрива задълбочени познания по проблема като правна уредба, теория и практика. Отличава се с прецизно използване на научния апарат, висока езикова култура и ясен и точен стил на изразяване. Цитирането е точно и добросъвестно. Заслужава висока оценка уменията на авторката да подложи на критичен и аргументиран анализ нормативните и практически аспекти на разглежданата проблематика. Доброто познаване на правната теория е позволило да се формира и предложи самостоятелно отношение към изследваните въпроси и на тази основа да се аргументират собствени тези.

В хабилитационния труд умело са съчетани и приложени различни методи на научно изследване, което е несъмнено негово достойнство. Отличава се с интердисциплинарен характер.

Като критична бележка, която обаче не намалява високите научни достойнства на хабилитационния труд, следва да се изтъкне, че би могло заглавието да е по-тясно обвързано с целта на изследването, а именно проследяване на процесите на разпознаването.

В монографията са изследвани достиженията на приложната психология относно паметта на свидетелите и факторите, които могат да доведат до погрешни свидетелски показания и разпознавания. Избран е подход, следващ две големи групи от теми в психологическите изследвания на паметта на свидетелите - на психологичните процеси при възприемане и запаметяване на събития, от една страна и при възприемането и паметта за хора, от друга. На тази основа Здравка Кръстева предлага усъвършенстване на криминалистичната тактика на двата способа за доказване с участие на свидетели очевидци - разпознаването и разпита, както и структуриран подход при оценката на резултатите от тези две действия по разследването. Основателно е обърнато по-голямо внимание на психологическите аспекти на разпознаването и разпита, но с оглед практическата насоченост може би е трябвало да се обърне малко по-голямо внимание на тактическите аспекти на темата.

Важно достойнство на хабилитационния труд са и аргументираните предложения *de lege ferenda* по отношение на разпознаването, защото при този способ за доказване в по-голяма степен, отколкото при разпита, недостатъците на процесуалните правила, по които се извършва, могат да доведат до компрометиране на резултатите му, а повторното му извършване поначало не може да поправи допуснатите по-рано грешки.

В първа глава са изследвани действията по подготовка на разпознаването с акцент върху предварителния разпит при разпознаване по реда на чл. 170 НПК. Разгледани са съвременните научни изследвания на психичните процеси при описването на външния вид на лица. Идентифицирани са два психични механизма,

които могат да доведат до отрицателно въздействие на словесното описание, направено от свидетеля, върху последващата точност на идентификацията на разпознаваното лице. Положително трябва да се оценят предложените от авторката тактически способности, които могат да бъдат прилагани при предварителния разпит, за преодоляването на ефекта от словесното засенчване, както и аргументирането на необходимостта от преосмисляне на тактиката на разпита преди разпознаване. Разгледани са подробно четирите поколения криминалистични техники за съставяне на композиционни портрети с акцент върху съвременните методи за подобряване на разпознаваемостта на “фотороботите”, съобразени с психичните процеси при възприемането и паметта за човешки лица. Анализирана е противоречивата практика на съдилищата, които в някои случаи разглеждат оперативното разпознаване като пречка за извършване на последващо годно процесуално разпознаване, а в други случаи, обратно, като типична и необходима извънпроцесуална дейност, която не опорочава идентификациите по чл. 169 НПК.

В самостоятелен раздел са разгледани двата способа за извършване на разпознаването – от натура и по снимки. Формулирано е предложение *de lege ferenda* разпоредбата на чл.171, ал. 4 НПК да допуска извършването на разпознаването по снимки при необходимост.

Установена е празнота в процесуалната уредба на разпознаването, която не предвижда изрично сходните лица да са непознати за разпознаващия, като са разгледани случаите, в които може да се стигне до това, и е предложено *de lege ferenda* допълнение в този смисъл на чл. 171, ал. 2 НПК.

Пространно са разгледани психологическите изследвания, които демонстрират как съзнателното и несъзнаваното поведение на служителя, извършващ разпознаването, може да насочи разпознаващия към разпознавания обект. Предложено е при действащата процесуална уредба извършването на разпознаването да се възлага по реда на чл. 194, ал. 3 НПК на полицейски орган в Министерството на вътрешните работи, от прокурора, следователя или от разследващия полицай. Формулирано предложение *de lege ferenda* извършването на разпознаването да се възлага задължително на орган, който не участва в същото наказателно производство, като се вземат мерки той да не знае кой е обектът на разпознаване.

Самостоятелно внимание е отделено на участието в разпознаването на други лица – психолог, педагог, преводач, тълковник, като са формулирани тактически препоръки в тази връзка. Разгледани са и някои особености при избора на място на извършване на разпознаването, както и мерките за избягване на предварителен пряк контакт между разпознаван и разпознаващ и на няколкото разпознаващи лица помежду им.

Във втора глава подробно е разгледана тактиката за извършване на разпознаването. Подчертано е значението на формулирането на инструкциите към разпознаващото лице, които трябва да не водят до внушение, че извършителят вече е установен и от свидетеля се очаква само да потвърди този факт. Разгледани са различните способности за предявяване на лицата при разпознаване – в група или последователно един по един, както и предимствата и недостатъците от психологическа гледна точка на всеки от тях. Специално внимание е отделено на

изясняването на степента на увереност, с която разпознаващият прави своя избор. Анализирани са релевантната съдебна практика по дела за грабежи и е предложено *de lege ferenda* чл.171, ал.7 НПК да бъде изменен.

Подробно са разгледани и способите за процесуално закрепване на хода на разпознаването, като са формулирани препоръки за съдържанието на протокола, предложение *de lege ferenda* за въвеждане на задължителна фотофиксация на предявените обекти и аргументирана препоръка за по-широко приложение на видеозаписите. Разгледани са спецификите на извършването на разпознаването в съдебното следствие, свързани с навременната подготовка и с особеностите на предварителния разпит по чл. 170 НПК в условията на публичност и състезателност.

В самостоятелен раздел е отделено внимание на особеностите на разпознаването по глас, като са изяснени различията в психичните процеси, които са в основата на идентификацията по признаци на външния вид и по гласа, водещи до значително по-ниски нива на достоверност на разпознаването по глас. Анализирани са съдебната практика, която в голямата си част приема за допустимо извършването на разпознаване само по глас, но в някои случаи тълкува правилото на чл. 171, ал. 2 НПК като изискване едновременно да бъдат демонстрирани външният вид и гласовете на предявените лица. Аргументирани са проблемите, които създава такъв подход, както от гледище на тактическата организация, така и предвид психологическите особености на възприемането на гласа. Предлага се противоречивото тълкуване на чл. 171, ал. 2 НПК да бъде преодоляно,

като процесуалната уредба бъде допълнена с изрична възможност за извършване на разпознаване по глас.

Трета глава е посветена на разпита на свидетели очевидци. Разгледани са съвременните психологически изследвания на ефективността на този разпит и са открити най-често допусканите грешки в тактиката му. Подробно е изследвана тактиката на разпита по когнитивния метод, който представлява най-добре проученият в експериментални и реални условия подход за събиране на гласни доказателства от добросъвестни и кооперативни свидетели очевидци. Анализирани са данните за неговата ефективност, като са приведени аргументи от проучванията в държавите, в които той е възприет в следствената практика – Великобритания, Франция, Германия, Италия, Испания, Швеция, Нова Зеландия, Бразилия и др.

Подробно е изследвано значението на установяването на психологически контакт с разпитваното лице, подложено е на критика реалното приложение на този способ в практиката и са формулирани разгърнати препоръки за изграждането и поддържането на психологическия контакт в целия ход на разпита. На следващо място са анализирани често допусканите грешки, които водят до преждевременно прекратяване на свободния разказ и са предложени конкретни препоръки как този етап да бъде използван по-пълноценно.

В самостоятелен раздел е разгледана тактиката за разпит на малолетни и непълнолетни свидетели. Представени са и основните положения в разработеното от британски психолози Ръководство за разпит на деца на Националния институт за детско здраве и човешко развитие, което е възприето в практиката на редица държави и предложен преведен на български и адаптиран вариант на

ръководството. Приведени са аргументи за необходимостта от по-широко приложение на видеофиксацията на разпитите с оглед целите на разследването и интересите на свидетелите със специфични нужди от защита в съответствие с Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления.

В самостоятелен раздел е разгледано едно ново криминалистично средство за събиране на информация от свидетелите очевидци – т.нар. автоинтервю, неговата структура и ефективност.

Четвърта глава е посветена на оценката на резултатите от разпознаването и разпита на свидетелите очевидци. Предлага се структуриран подход за оценка на резултатите от разпознаването в пет стъпки: оценка на предварителния разпит по чл. 170 НПК и по-ранните разпити на разпознаващото лице; оценка на действията по предявяване за разпознаване; оценка на факторите, свързани с качествата на разпознаващото лице; оценка на факторите, свързани с качествата на обекта на разпознаване; оценка на условията, при които е бил възприет обектът на разпознаване към момента на извършване на престъплението.

В края на четвърта глава е разгледан въпроса за установяване на неистинността на свидетелски показания - т.нар. стандартизиран анализ на съдържанието, като част от научна методика за тестване на достоверността на свидетелски показания.

Заклучението отново се връща към историческото развитие на психологията на свидетелските показания, като са разграничени две течения в тази област на юридическата психология - “негативната психология” и „позитивната психология“.

Представените от кандидатката научни трудове са съобразени с най-високите европейски изисквания. Сред редицата оригинални научни приноси на хабилитационния труд се открояват следните:

- Трудът е първото в българската криминалистична теория всестранно и цялостно изследване на свидетелите очевидци в наказателното производство.
- Предложенията за усъвършенстване на тактиката на предварителния разпит при разпознаване по реда на чл. 170 НПК въз основа на психичните процеси при описание на външния вид на лица.
- Обоснованият възглед, че не количеството, а качеството на словесното описание, направено от свидетеля при предварителния разпит, е по-надежден критерий за оценка на достоверността на разпознаването. В тази връзка е предложено преосмисляне на тактиката на разпита преди разпознаване.
- Аргументираното предложение разследващият орган да обсъжда версиите за самоличността на извършителя с наблюдаващия прокурор преди предявяването на лицето за разпознаване по реда на чл. 203, ал. 4 НПК.
- Предложенията за усъвършенстване на тактиката на разпит преди портретирането и прилагането на съвременни техники за подобряване разпознаваемостта на “фотороботите”.
- Формулираните тактически препоръки за оперативното разпознаване по снимки на криминално проявени лица.
- Критичният анализ на възприетият у нас подход за сходство на предявените лица с външния вид на разпознавания и аргументираното

предложение изискването за сходство в чл. 171, ал.2 НПК да бъде разширено така, че да предвижда разпознаваният да бъде представен заедно с лица, сходни по външен вид с него и с особеностите, по които разпознаващият е съобщил, че може да го разпознае при разпита по чл. 170 НПК.

- Критичният анализ на съдебната практика, която константно разглежда като момент, от който възниква правото на разпознаването лице на достъп до защитник, единствено моментът на привличане на лицето като обвиняем с постановление по реда на чл.219, ал. 1 НПК, без да изследва хипотезите, в които преди разпознаването е имало фактически данни, че разпознаването лице е участвало в извършването на престъплението и съответно разпознаването, в което е участвало, се е явило първо действие по разследването срещу него.

- Удачни и добре аргументирани са предложенията *de lege ferenda*:

а) чл.171, ал.7 НПК да бъде изменен, така че да включва непредубедена покана към разпознаващия да идентифицира обекта на разпознаване и навременно изясняване на степента му на увереност;

б) за въвеждане на задължителна фотографска фиксация на предявените за разпознаване обекти;

в) процесуалната уредба бъде допълнена с изрична възможност за извършване на разпознаване по глас;

г) въвеждане на процесуална възможност за разпознаване по снимки при необходимост.

- Установяването на противоречива съдебна практика относно допустимостта на повторното разпознаване и на тази основа – предложения за преодоляването ѝ.

- Предложенията за усъвършенстване на тактиката за разпит на свидетели очевидци, като е изяснено приложението на тактиката на разпит по когнитивния метод, нейната ефективност и са формулирани препоръки за използването на нови тактически способности на база съвременните постижения на когнитивната психология.
- Предложеното усъвършенстване на тактиката за разпит на малолетни и непълнолетни свидетели, включително тактически способности за разпит на малки деца.
- Предложеното ново криминалистично средство за събиране на информация от свидетелите очевидци - т.нар. автоинтервю.
- Предложеният структуриран и систематизиран подход в пет стъпки за оценка на резултатите от разпознаването, както и критерии за достоверността на разпознаванията, обосновани с емпиричните психологически изследвания.
- Анализът на влиянието на различните по степен на интензивност емоции и стрес върху паметта на свидетелите и предложенине критерии за оценка на въздействието на този фактор върху достоверността на показанията им.
- Изясняването на спецификите на паметта на свидетелите за разговори в сравнение с паметта за останалите действия и явления от действителността, като са разгледани възможните познавателни грешки в свидетелските показания за възприета речева информация;
- Формулираните препоръки за използването на метод за оценка на истинността на свидетелските показания, създаден от психолози, т.нар. стандартизиран анализ на съдържанието на показанията.

Качествата на представените за конкурса научни трудове на Здравка Кръстева – както хабилитационния труд, така и останалите научни публикации - отговарят и даже надхвърлят изискванията на закона. В тях се съдържат многобройни и ценни научни приноси, а повечето от изводите на авторката имат и съществено практическо и приложно значение. В своята научна дейност и в частност в представения хабилитационен труд, кандидатката убедително е демонстрирала своите възможности да формулира и аргументира своите научни тези.

Преките ми впечатления ме мотивират да дам положителна оценка на преподавателската дейност на Здравка Кръстева. Изнасянето на семинарни занятия и отделни лекции винаги се поднасят на студентската аудитория на база на широки научни източници, приемат се добре от студентите, които получават една добра подготовка. В преподавателската си дейност тя умее да предизвиква интерес у студентите по представените теми от тази твърде специфична материя, която има съществено значение за ефективността на наказателното производство.

Въз основа на изложените дотук факти, съображения и аргументи, изразявам високата си оценка за научните достойнства на изследователската и преподавателска дейност на Здравка Владимирова Кръстева и поради това с категорично убеждение я предлагам за „доцент“ по професионално направление 3.6. „Право, специалност „Криминалистика“ в Юридическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски".

24 юли 2019 г.

София

проф.д-р Евгения Коцева-Владиминова

REVIEW

By Prof. Dr. Evgeniya Kotseva-Vladimirova on the competition for the occupation of the academic post of "Associate Professor" in the professional field 3.6. Law (Criminalistics)

1. Competition information

In the announced competition for the academic position of Associate Professor in the professional field 3.6. Law (Criminalistics) at Sofia University "St. Kliment Ohridski", published in the State Gazette, issue No. 31 of April 12, 2019, one candidate participated - Chief Assist. Prof. Dr. Zdravka Vladimirova Krasteva from the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski", Department of Criminal Law.

2. Applicant information

Zdravka Krasteva is Chief Assistant Professor in Criminalistics at the Department of Criminal Law at the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski". She graduated from the Law Faculty of the Free University of Burgas in 1996. In 2015 at Sofia University "St. Kliment Ohridski" she was awarded her Doctor of Law degree after defending her dissertation on the topic "Investigation of crimes under the European Convention on Human Rights." She enrolled as an assistant at the University of Sofia in 2002, leading seminars, individual criminalistics lectures and an Erasmus + course on European Standards of Criminal Investigation: ECtHR Jurisprudence. As a part-time lecturer, she teaches criminalistics and forensic science at the NBU Law Department and the UNWE Law School. She has worked as a lawyer, as well as a head of the International Projects

Unit of the Ombudsman of the Republic of Bulgaria and program director at the Institute for Modern Policy. She has specialized in the USA, Russia, Italy, and the Netherlands.

3. Fulfillment of the quantitative requirements for occupying the academic post.

The candidate Zdravka Krasteva meets the national minimum requirements for the post, which was established by the scientific jury at its first meeting (Minutes No. 1 of June 21, 2019).

4. Evaluation of the submitted papers for review.

The applicant participates in the competition with one published monograph, six articles, and one book chapter. The publications do not repeat the work submitted for the Ph.D. degree. Among the scientific production of Zdravka Krasteva is the presented habilitation work - the monograph "Eyewitnesses in criminal proceedings in the light of the contemporary achievements of psychology and forensic science," Sofia, Artipo, 2019, ISBN 978-619-7096-04-0, edited by Prof. Dr. Evgeniya Kotseva-Vladimirova.

The monograph is a comprehensive and in-depth examination of eyewitnesses in criminal proceedings. It consists of four chapters, an introduction, an addendum, and a conclusion, with detailed content and a comprehensive bibliography. The volume of scientific work is 409 standard pages with 1800 characters per page, and the printed edition contains 299 pages.

Undoubtedly, this monograph is an original scientific work that contains valuable scientific contributions and reveals an in-depth knowledge

of the subject, including the legal framework, theory, and practice. The scientific apparatus is used correctly with high linguistic culture and a clear and precise style of expression. The citation is accurate and in good faith. The author's ability to critically and reasonably analyze the normative and practical aspects of the subject is worthy of appreciation. Good knowledge of legal theory has allowed the author to form and propose an independent perspective to the researched issues and on this basis to argue her ideas. In the habilitation work, various methods of scientific research are skillfully combined and applied, which is undoubtedly its dignity. It has an interdisciplinary nature. As a critical note, however, which does not diminish the high scientific merits of the habilitation work, it should be pointed out that the title might be more closely linked to the purpose of the research, namely the tracing of identification processes.

The monograph examines the achievements of applied psychology on the memory of witnesses and the factors that can lead to misrepresentation and inaccurate testimony. The book follows two large groups of topics in psychological research on witness memory - the psychological processes of perceiving and remembering events, on the one hand, and the perception and memory for people, on the other. On this basis, Zdravka Krasteva proposes to improve the tactics of two investigative methods - identification parade and witness interviewing, as well as a structured approach in assessing the results of these two actions. Much attention has been paid to the psychological aspects of identification and interview, but given the practical focus, a little more attention may need to be paid to the tactical aspects of the topic.

Significant merits of the habilitation work are the reasoned *de lege ferenda* proposals regarding lineup because, with this means of proving more

than with the interview, the shortcomings of the procedural rules under which it is carried out can lead to compromise of the results, and re-performing it cannot correct the mistakes made earlier.

The first chapter examines the preparation for identification parade with a focus on the preliminary interview under Art. 170 of the Code of Criminal Procedure (CPC). The modern experimental research of mental processes in describing the appearance of persons is considered. Two mental mechanisms have been identified that can lead to a negative impact on the verbal description made by the witness on the subsequent accuracy of identification. The tactical methods proposed by the author, which can be applied in the preliminary interview, to overcome the effect of verbal shadowing should be positively evaluated.

The four generations of forensic techniques for construction of composites are discussed in detail. The author identifies a contradictory practice of the courts, which in some cases consider mugshot search as an obstacle to the subsequent lineup, and in other cases, as a typical and necessary extra-procedural activity that does not undermine the identifications under Art. 169 CPC.

In a separate section, the author looks at the two ways to perform lineup - in person and in photos and proposes *de lege ferenda* the provision of Art. 171, para. 4 The CPC to allow photo lineup to be performed when required.

A gap in the procedural framework of the lineup has been identified which does not explicitly provide that fillers should be unknown to the witness, and the cases in which this could occur have been delineated. Accordingly, the author formulates a *de lege ferenda* amendment of Art. 171, para. 2 CPC.

Psychological research has been extensively reviewed to demonstrate how the conscious and unconscious behavior of the administrator can influence the witness. The author proposes that under the existing procedural arrangements, the lineup should be assigned under with Art. 194, para. 3 CPC to a police officer within the Ministry of the Interior, by the prosecutor, investigator or investigating police officer.

Particular attention was paid to participation in the lineup of other persons - psychologist, interpreter, and tactical recommendations were formulated in this connection. Some peculiarities in the choice of the place of identification parade were considered, as well as measures to avoid preliminary direct contact between the witness, the accused party, and the fillers.

Chapter two details the tactics of the lineup. The importance of the instructions to the witness is emphasized, which should not lead to the suggestion that the perpetrator has already been identified and the witness is only expected to confirm this fact. The different ways of presenting the persons for identification - in a group or sequentially one by one, as well as the advantages and disadvantages from the psychological point of view of each of them, are considered.

Particular attention has been paid to clarifying the degree of confidence with which the witness makes his choice. Relevant jurisprudence in robbery cases has been analyzed, and it has been proposed that Art. 171, para 7 of the CCP should be amended accordingly.

The methods for documentation of the lineup process are discussed in detail, as are the recommendations for the content of the report, the proposal *de lege ferenda* for the introduction of obligatory photo documentation and the justified recommendation for broader application of the videotaping.

A separate section focuses on the features of voice identification, clarifying differences in mental processes that underlie identification by appearance and voice, leading to significantly lower levels of voice identification accuracy. The case law has been analyzed, which, for the most part, considers it permissible to carry out voice identification only, but in some cases, interprets Art. 171, para. 2 PPC as a requirement to simultaneously demonstrate the appearance and voices of the persons. The contradictory interpretation of Art. 171, para. 2 CPC should be overcome by supplementing the procedural framework with an explicit possibility for voice identification.

Chapter three is devoted to the interviewing of eyewitnesses. Contemporary psychological studies of the effectiveness of this interview have been examined and the most common mistakes in its tactics have been identified. The data on its effectiveness have been analyzed, with arguments from studies in the countries in which it was adopted in investigative practice - Britain, France, Germany, Italy, Spain, Sweden, New Zealand, Brazil, and others.

The importance of establishing psychological rapport with the interviewee has been thoroughly examined, the actual application of this method in practice has been criticized, and recommendations for the establishment and maintenance of psychological rapport throughout the interview have been formulated.

Next, the common mistakes that lead to the premature termination of the free narrative are analyzed, and specific recommendations are suggested on how to make more effective use of this stage of the interview.

A separate section discusses the tactics of interviewing child witnesses. Arguments have been given to the need for broader application of

videotaping of the interviews for the purposes of the investigation and for the protection of the interests of the vulnerable witnesses in accordance with Directive 2012/29/EU. A separate section discusses a new tool for gathering information from eyewitnesses - the so-called self-interview, its structure, and effectiveness.

Chapter four deals with the evaluation of the results of the identification parades and eyewitness interviews. A structured approach is proposed for evaluating the results of lineups in five steps: assessment of the preliminary interview under Art. 170 PPC and earlier interviews of the same witness; evaluation of lineup procedure; assessment of factors related to the personality of the witness; assessment of the factors related to the qualities of the identified object; an assessment of the external conditions at the time of the crime.

At the end of chapter four, the author looks at the question of establishing the falsehood of testimony - the so-called standardized content analysis as part of a scientific methodology for assessing the testimony. The conclusion goes back to the historical development of the psychology of witness testimony, distinguishing two trends in this area of legal psychology - "negative psychology" and "positive psychology."

The scientific papers presented by the candidate are in compliance with the highest requirements. Among the many original scientific contributions to the habilitation work are the following:

- The paper is the first in the Bulgarian criminalistics theory a comprehensive and in-depth examination of eyewitnesses in criminal proceedings.

- Proposals for improving the tactics of the preliminary interview under Art. 170 CPC based on mental processes in describing the appearance of individuals.

- The well-founded view that it is not the quantity but the quality of the verbal description made by the witness at the preliminary interview that is a more reliable criterion for assessing the authenticity of the identification.

- The proposal that the investigating body should discuss the versions of the perpetrator's identity with the supervising prosecutor before presenting the person for identification under Art. 203, para. 4 CPC.

- Suggestions for improving the interview tactics before constructing composites and applying modern techniques for improving the visibility of composites.

- Tactical recommendations for the conducting of mugshot searches. - The critical analysis of the approach adopted in our legislation for the similarity of the fillers with the appearance of the identified person and the proposal that Art. 171, para 2 CCP shall be expanded to provide that the person shall be presented together with fillers similar in appearance to him and the description made by the eyewitness.

- The critical analysis of the case law, which considers as the moment from which the right of a recognized person to access a lawyer arises, only the moment of constituting the person as an accused party by a decree under Art. 1 of the CCP, without examining the cases in which prior to the lineup there was evidence that the person had participated in the commission of the crime and accordingly the lineup in which he participated was the first action in the investigation against him.

- The well-reasoned proposals de lege ferenda:

a) Article 171, paragraph 7 of the Code of Criminal Procedure should be amended to include an unbiased invitation to the witness to identify the perpetrator and to clarify its degree of confidence promptly;

(b) to introduce mandatory photographic documentation of the objects being identified;

(c) the legal framework is complemented by the express possibility of voice recognition;

(d) the introduction of a procedural opportunity for photo lineups when necessary.

- Establishing contradictory case-law on the admissibility of repeated identification procedures and, on this basis, proposals for overcoming it. - Suggestions for improving the tactics of eyewitness interview, clarifying the use of cognitive interviews, their effectiveness, and formulating recommendations for the use of new tactical methods based on current advances in cognitive psychology.

- The proposed refinement of the tactic for interviewing child witnesses.

- The proposed new forensic tool for gathering information from eyewitnesses - the so-called self-interview.

- The proposed structured and systematic five-step approach to assessing lineup outcomes, as well as criteria for the reliability of identification based on empirical psychological research.

- Analyzing the impact of different emotions and stress levels on witness memory and suggesting criteria for assessing the impact of this factor on the reliability of their testimony.

- Clarification of the specifics of the memory of the witnesses for the conversations in comparison with the memory of the other actions and

phenomena of reality, by considering the possible cognitive errors in the testimony of the received speech information;

- The recommendations for the use of a method of assessing the accuracy of the testimony, the so-called standardized content analysis of the testimony.

The qualities of the scientific works presented by Zdravka Krasteva for the competition - both the habilitation work and the other publications - meet and even exceed the requirements of the law. They contain numerous and valuable scientific contributions, and most of the author's conclusions are of considerable practical and applied importance. In her scientific work, and in particular in the habilitation work presented, the candidate has convincingly demonstrated her ability to formulate and substantiate her opinions.

My direct impressions motivate me to give a positive assessment of Zdravka Krasteva's teaching activity. The seminars and lectures are always offered to the student audience on the basis of broad sources, and they are well received by the students. In her teaching activities, she can arouse interest in students on the topics presented on this complex subject matter, which is essential for the effectiveness of criminal proceedings.

On the basis of the facts, considerations, and arguments outlined above, I commend the scientific merits of candidate's research and teaching activity and therefore strongly recommend Zdravka Krasteva to be appointed as an "associate professor" in the professional field 3.6. Law (Criminalistics) at the Law Faculty of Sofia University" St. Kliment Ohridski ".

July 24, 2019

Sofia

Prof. Dr. Evgeniya Kotseva-Vladimirova